

Опанасюк Інна Валеріївна
(*наук. керівник – канд. пед. наук Яворська Т. М.*)
Донецький національний університет імені Василя Стуса, м. Вінниця

ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ ЯК ОДИН З ІНСТРУМЕНТІВ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

На сьогодні одним із пріоритетів України є розвиток інформаційного суспільства, в якому кожен громадянин має можливість створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, повною мірою реалізувати свій потенціал для забезпечення особистого і суспільного розвитку та підвищення якості життя.

Електронне урядування є одним з інструментів розвитку інформаційного суспільства, впровадження якого сприятиме створенню умов для відкритого і прозорого державного управління.

Електронне урядування – спосіб організації державної влади за допомогою систем локальних інформаційних мереж та сегментів глобальної інформаційної мережі, що забезпечує функціонування органів влади в режимі реального часу та робить максимально простим і доступним щоденне спілкування з ними громадян, юридичних осіб, неурядових організацій [1].

Головною складовою електронного урядування є електронний уряд – єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання. Така інформаційна взаємодія базується на впровадженні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, містить надання інформаційних та адміністративних послуг та «на неї покладається сприяння ефективності державного управління шляхом інноваційних перетворень у сфері інформаційного забезпечення органів державної влади» [2].

Проблеми, пов'язані із впровадженням технологій електронного урядування у діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, мають міжвідомчий, міжрегіональний характер і не можуть бути вирішені окремими органами виконавчої влади. Внаслідок ситуації, що склалася в інформаційній сфері, неможливо підвищити рівень надання адміністративних послуг громадянам і суб'єктам господарювання із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій та підвищити ефективність використання бюджетних коштів, що спрямовуються на створення та розвиток державних інформаційних систем [3]. Надання адміністративних послуг, які передбачають міжвідомчу взаємодію або звернення громадян до кількох органів державної влади та органів місцевого самоврядування, пов'язане із значною втратою часу внаслідок відсутності взаємодії між відповідними відомчими інформаційними системами. Основним механізмом організації взаємодії між органами державної влади та органами місцевого самоврядування, громадянами і суб'єктами господарювання є електронний документообіг із використанням електронного цифрового підпису.

З метою забезпечення розвитку електронного урядування здійснюється комплекс організаційно-технологічних заходів, що чітко розмежовує повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування щодо реалізації політики в інформаційній сфері, та координує їх діяльність на всіх рівнях.

Впровадження електронного урядування передбачає створення якісно нових форм організації діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх взаємодію з громадянами та суб'єктами господарювання шляхом надання доступу до державних інформаційних ресурсів, можливості отримувати електронні адміністративні послуги, звертатися до органів державної влади та органів місцевого самоврядування з використанням Інтернету [4].

Основними принципами електронного урядування є:

- прозорість і відкритість;
- конфіденційність та інформаційна безпека;
- єдині технічні стандарти і взаємна сумісність;
- орієнтованість на інтереси і потреби споживачів послуг.

З метою реалізації державної політики з питань розвитку електронного урядування необхідно забезпечити:

1. Проведення узгодженої діяльності всіма органами державної влади та органами місцевого самоврядування із залученням інститутів громадянського суспільства та представників ділових кіл.

2. Удосконалення принципів державного управління, структури і функцій органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

3. Визначення переліку адміністративних послуг, які надаються органами державної влади та органами місцевого самоврядування, і переведення їх в електронну форму.

4. Удосконалення адміністративних процесів в органах державної влади та органах місцевого самоврядування шляхом використання інформаційно-телекомунікаційних технологій.

5. Створення інформаційної інфраструктури електронного урядування.

Сьогодні влада декларує новий виклик – створити «державу в смартфоні». «Держава у смартфоні» – це частина розвитку електронного урядування країни. Усі послуги, які надають різні державні органи, мали б стати доступними для громадян онлайн [5]. Прорив можливий тільки в тому разі, якщо глобальне оцифрування охопить усі сфери життєдіяльності суспільства. У майбутньому керувати державою матиме змогу кожен українець за допомогою смартфона. Держава має бути для людини просто сервісом, зручним, а найголовніше – простим і зрозумілим.

Отже, реалізація та впровадження електронного урядування сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, відкриває простим громадянам доступ до інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, надає можливість громадянам і громадським організаціям безпосередньо брати участь у процесах підготовки проєктів рішень, що приймаються на всіх рівнях державного управління. Важливим є те, що впровадження електронного урядування дає змогу зменшити рівень корупції в країні, а також дає змогу досягти якісно нового рівня управління державою і суспільством загалом.

Список використаних джерел

1. Електронне урядування. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/Електронне_урядування (дата звернення 10.04.2020).

2. Галаган Н. М. Специфіка інформаційного забезпечення органів державної влади в Україні в контексті впровадження електронного урядування. *Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору*: Міжнар. наук. конф. м. Київ, 21 жовт. 2014 р. URL: <http://conference.nbu.gov.ua/report/view/id/298> (дата звернення 10.04.2020).

3. Клименко І. В., Линьов К. О. Технології електронного урядування: навчальний посібник. Київ : Вид-во ДУС, 2006. 225 с.

4. Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні / за ред. С. В. Дзюби. К. : Національний центр підтримки електронного урядування, 2010. 90 с.

5. Проказа Д. Е-країна: коли українська держава опиниться в смартфоні. *Громадське*. 2019. URL: <https://hromadske.ua/posts/e-krayina-koli-ukrayinska-derzhava-opinitsya-v-smartfoni> (дата звернення 10.04.2020).

6. Досвід впровадження е-демократії та е-урядування в Україні / за ред. С. В. Дзюби. К. : Національний центр підтримки електронного урядування, 2010. 90 с.

7. Доступ до інформації та електронне урядування / автори-упорядники М. С. Демкова, М. В. Фігель. К. : Факт, 2004. 336 с.

